

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

E25.002199

Datum 7 oktober 2025
Onderwerp Housing First en Wonen Eerst

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij u informeren over de voortgang op een drietal lopende trajecten, die gerelateerd zijn aan Housing First.

Aanleiding

Bij het bepalen van de leidende principes voor het Sociaal Domein heeft u in 2024 Housing First positie gegeven als 10e leidregel. Daarnaast heeft u op 18 december 2024, bij bespreking van de Nijmeegse Woonzorgvisie de motie *‘Meer housing first in Nijmegen’* aangenomen. In deze motie roept u het college op om een ambitie te formuleren om het aantal housing first-trajecten (voor volwassenen én jongeren) verder uit te breiden, de raad te informeren over hoe we meer trajecten de komende jaren kunnen gaan plannen. En te onderbouwen, hoeveel en waarom dat aantal gekozen is.

In deze brief informeren we u over het project Housing First, de ambitie om Wonen Eerst voor Jongeren mogelijk te maken én de wijze waarop Wonen Eerst een plek krijgt binnen het regionale uitvoeringsplan terugdringen dak-en thuisloosheid.

Project Housing First in Nijmegen

Op 25 september 2025 vierde het project Housing First het 10-jarig bestaan. Housing First is een vorm van ketensamenwerking, waarin o.a. woningbouwcorporaties, betrokken zorgorganisaties, coördinatie door de GGD, politie een essentiële bijdrage leveren. Het zorgteam dat erop zit werkt vanuit de visie en werkwijze Housing First. Dat betekent kort samengevat, dat een dakloze inwoner eerst en vooral een huisvestingsprobleem heeft. Met een eigen, vaste woonplek nemen we dat probleem weg. En ontstaat er rust en ruimte om op andere leefgebieden stappen te zetten. Ondanks het betrokken team en de intensieve begeleiding die ze bieden, is screening van kandidaten noodzakelijk en essentieel. De doelgroep voor Housing First heeft een regiobinding, is langdurig of recidiverend dakloos en heeft vaak meervoudige problematiek. Inschatting moet zijn dat de kandidaat, met intensieve ondersteuning, zelfstandig kan wonen. Daarnaast zijn er 3

voorwaarden verbonden aan Housing First: geen overlast veroorzaken, huur betalen en begeleiding accepteren.

Risico's en successen

Housing First kent risico's; je huisvest een doelgroep die woonvaardigheden moet aanleren. Slagingspercentages van de trajecten uit de periode 2015-2023 (zo'n 85% succesvol) laat zien, dat dit zeker mogelijk is als de ketensamenwerking goed verloopt en benodigde randvoorwaarden goed zijn ingevuld. Voordeel van Housing First is dat het een duurzame oplossing biedt voor inwoners die daarvoor langdurig en veelvuldig van diverse opvang- en zorgfaciliteiten gebruik maakten. Alle ex-deelnemers die na 2 jaar de woning op eigen naam hebben gekregen, wonen daar nog steeds succesvol. Dat wil niet zeggen dat er nooit wat speelt. De opgebouwde relatie met medewerkers van het HF-team helpt om incidenteel bij ex-deelnemers bij te springen en recidiverende dakloosheid te voorkomen.

Ketensamenwerking en ambities 2026

Met woningcorporaties hebben we in meerjarige prestatieafspraken 2020-2025 afgesproken om 6% van de vrijkomende woningen in Rijk van Nijmegen beschikbaar te stellen voor aandachtsgroepen, zoals uitstroom Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Jeugdzorg. Voor 2025 gaat het om 141 woningen. Van deze 141 woningen worden door de corporaties 12 woningen beschikbaar gesteld aan het project Housing First. De ambitie van uw raad om te groeien is begin 2025 met de ketenpartners gedeeld. Deze ambitie wordt breed gesteund. Wel benadrukken partijen het belang van uitwerking van de noodzakelijke randvoorwaarden voordat groei van het project mogelijk is. Dit wordt mede ingegeven door enkele knelpunten die zijn geconstateerd:

- Het zorgteam heeft vanaf de start in 2015 een constante, ervaren en betrokken bezetting gekend. In 2024 waren enkele wisselingen en ziekte van medewerkers. Het team is door zijn beperkte omvang kwetsbaar. Bredere kennis van Housing First en de werkwijze is wenselijk om de flexibiliteit bij betrokken zorgorganisaties te verhogen.
- Een goede screening vooraf én een samenwerking tijdens een HF-traject tussen woningcorporatie, zorgteam en politie is wezenlijk. In het afgelopen 1,5 jaar lag het aantal afgebroken trajecten relatief hoog. Deze kenden een grote diversiteit aan oorzaken, maar de samenwerking liep, o.a. door personele wisselingen, andere visies bij ketenpartners en focus op kerntaken, moeizamer.
- Betrokken partijen brengen een ander perspectief in bij een ketensamenwerking. Zorgorganisaties werken vanuit het cliëntperspectief. Leefbaarheid voor de burens/omgeving is een belangrijk perspectief vanuit de corporaties. In ketensamenwerking is ruimte en respect voor elkaars rol en perspectief belangrijk.

Er is in 2025 veel inspanning geleverd op bovenstaande punten om deze samenwerking te verbeteren, zowel op uitvoerend als op managementniveau. Op moment van schrijven van deze raadsinformatiebrief is het team Housing First op orde en op elkaar ingespeeld en zien partijen perspectief om naar 18 HF-trajecten in 2026 te groeien.

Verkenning ‘Wonen Eerst Jongeren’ in Nijmegen

24% van de dakloze mensen in Nijmegen is tussen de 18 en 27 jaar. Volgens De ETHOS-light telling, waren er in 2024 op deze teldag 184 dak- en thuisloze jongeren in onze stad. Daarvan leven zo'n 40% tijdelijk bij vrienden, familie of derden en 13% in een 'niet-conventionele woonruimte'. We weten dat jongerendakloosheid leidt tot grote persoonlijke en maatschappelijke schade, die we onder andere met het TWES18-/18+ netwerk proberen te beperken. Maar het is vaak een complexe samenhang van problemen in het leven van de jongere, die de route naar huisvesting en stabiliteit allerm minst eenvoudig maakt.

Enkele ketenpartners zoals woningcorporaties en zorg- en welzijnspartijen werken al meerdere jaren samen in de 'Moderne Devoten'. Zij hebben onder andere de ambitie om, samen met de gemeente, een bijdrage te leveren aan het terugdringen van dakloosheid onder jongeren. Begin 2025 is aan Housing First Nederland gevraagd om te onderzoeken of en hoe het mogelijk is om jongerendakloosheid in Nijmegen op te lossen vanuit de 'Wonen Eerst'- principes. Voor Wonen Eerst geldt dat het bieden van passende huisvesting voorop staat en dat vervolgens het accent komt te liggen op herstel en het versterken van eigen mogelijkheden. Onderstaand hebben we ter verduidelijking de twee begrippen Housing First en Wonen Eerst naast elkaar gezet.

Housing First	Wonen Eerst
<ul style="list-style-type: none">• <i>oplossen</i> van langdurige dakloosheid• voor mensen met complexe problematiek• langdurige en intensieve trajecten.• individuele trajecten• individueel verspreide adressen• directe toegang tot permanente huisvesting o.b.v. HF-principes	<ul style="list-style-type: none">• <i>voorkomen of verkorten</i> van dakloosheid• brede system aanpak• lichtere en kortere trajecten• ook voor stellen/gezinnen• Verspreide adressen, maar ook grotere en creatieve woonvormen mogelijk• directe toegang tot permanente huisvesting o.b.v. leidende principes Wonen Eerst Jongeren

In de periode februari-juni 2025 hebben we onder leiding van Housing First Nederland een eerste verkenning gedaan. Daarbij zijn afgevaardigden betrokken vanuit zorg-, opvang en welzijnsorganisaties, woningcorporaties, de gemeente Nijmegen, ervaringsdeskundigen en andere organisaties die zich met deze doelgroep bezighouden. De intentie van de betrokken partijen is helder; de maatschappelijke urgentie om jongerendakloosheid op te lossen wordt door iedereen gevoeld als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Verkend is wat er nodig zou zijn om Wonen Eerst voor jongeren in onze stad daadwerkelijk vorm te geven. Een groot verschil met het project Housing First is de inschatting dat maar 20% van de jongeren intensieve begeleiding nodig heeft. Zo'n 80% van de jongeren kan, met lichte ondersteuning bij de start, goed zelfstandig wonen. Deze opbrengst is in een plan van aanpak nader uitgewerkt. De verschillende actiepunten hieruit worden de komende maanden opgepakt. Denk daarbij aan voldoende passende huisvesting verspreid over de stad, maatwerk voor inkomen jongeren (en relatie tot het Bouwdepot waar door uw raad onlangs een motie op is aangenomen), screening en toegang alsmede de organisatorische

en financiële randvoorwaarden voor het organiseren van de noodzakelijke begeleiding en ondersteuning voor jongeren in een kwetsbare situatie. We maken daarbij gebruik en bouwen door op een goede basis, zoals het TWES18-/18+ netwerk. Het college verwacht u bij een voorspoedige voortgang hiervan in Q1 van 2026 hierover te kunnen informeren. Het is onze ambitie om landelijk koploper te worden in de aanpak van jongerendakloosheid met toepassing van Wonen Eerst!

Regionaal Uitvoeringsplan Aanpak Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid

Voor de zomer is aan de raad het concept-Regionaal Actieplan Aanpak Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid aangeboden. Parallel wordt het Regionaal Uitvoeringsplan uitgewerkt. Van belang is dat gemeenten inzetten op preventie van dakloosheid, verbeterde informatievoorziening voor (dreigend) dakloze mensen, vroegsignalering van problemen en laagdrempelige toegang tot ondersteuning bij huisvestingsvraagstukken. Het gezamenlijk gedragen uitgangspunt is, dat vraagstukken op het gebied van (dreigende) dak- of thuisloosheid in eerste instantie als huisvestingsvraagstuk worden gezien en aangepakt. Dit betreft een focus op het oplossen met behoud van huisvesting of (her)huisvesten in plaats van deze vraagstukken oplossen met opvang. Waarbij gemeenten hun eigen sociale basis, voorzieningen en netwerkstructuur inzetten en waar nodig versterken. In het regionale uitvoeringsplan werken we de randvoorwaarden en acties uit, die hiervoor nodig zijn. Planning is om in Q4 van 2025 aan de colleges in Gelderland-Zuid het regionale uitvoeringsplan voor vaststelling aan te bieden. In de lokale uitvoeringsplannen werken gemeenten van Gelderland Zuid volgend jaar uit, hoe zij (gezien hun specifieke situatie) bovenstaande ambitie gaan realiseren.

Tot slot

Wij hopen u met deze uitgebreide brief een heldere tussenstand te hebben geschetst over de meerdere lijnen, waarop wij invulling geven aan het leidende principe Housing First en de motie '*Meer housing first in Nijmegen*'.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester